

La tribuna

Sistema sanitari andorrà: R.I.P.?

La Sanitat ha de tenir un pacte d'Estat, duta per persones amb coneixements mèdics i al servei del país

ÀNGELS

Codina

Aquest article ve a ser una continuació, amb toc d'alerta vermella, del que vaig escriure ara fa sis anys abans de les eleccions del 2009: «S.O.S Sistema Sanitari Andorrà» publicat al Periòdic d'Andorra el 17-04-2009, al qual remeto als respectats lectors (v. nota-1) Igual que llavors, vull fer constar que aquest no es un article en contra de cap persona ni de cap partit polític (però sí un toc d'atenció a tots ells), ans al contrari, es un clam des de la meua posició personal en tant que metgessa i usuària davant del que -en la meua opinió- constitueix una alarmant absència de sentit comú en l'esdevenir del nostre sistema sanitari.

Em veig en la necessitat de repetir el mateix subtítol, per continuar essent -desgraciadament- encara necessari. Malgrat els que varen sortir llavors guanyadors de les eleccions, em van fer saber la seva lectura, malauradament no va pas ser tingut en compte. I, en aquests sis últims anys, el cúmul de despropòsits ha continuat endavant, de tal manera que el S.O.S. es a punt de convertir-se en R.I.P. si no fem -entre tots- un enorme esforç per redreçar-ho.

La primera cosa que cal tenir clara es qui ha d'anar on en funció dels seus coneixements, no de cap altra consideració. Es de sentit comú, que al davant del Ministeri de Justícia hi hagi un advocat i del d'Economia un economista ¿oi? ¿Que els semblaria si al davant del Ministeri d'Economia, a tall d'exemple, hi poséssim una persona que treballa de caixer/a d'un supermercat per allò de que «com que remena diners»... (tot el meu respecte per aquests professionals, suposo que queda clar el sentit metafòric) ¿Creuen que el fet de remenar diners, es motiu suficient per considerar que una persona pot estar capacitada per dirigir l'economia d'un país? Es clar que no. Doncs perquè -de manera successiva i reiterada- les diferents formacions polítiques (totes les que actualment es presenten) han anat repetint -amb alguna excepció puntual- una ximpleria com aquesta al Ministeri de Salut?

Si posem un cuiner a fer de fuster, un fuster a fer de lampista i un lampista a fer de pastisser, per be que aquestes persones s'esforcin a fer-ho el millor possible i hi posin voluntat, el resultat no pot ser un altre que el que tenim: una empastifada descomunal de la que se'n ressent la societat sencera, si a més ho fem amb una de les àrees més sensibles i de cabdal importància com es la sanitat doncs tenim l'actual desastre.

Els càrrecs de Ministre i Director de Salut, son càrrecs que demanden una formació mèdica, després clar que hi han d'haver persones amb coneixements de gestió, i tècnics en les diverses àrees específiques que

concorren al ministeri, però es des dels coneixements clínics que s'ha d'establir l'ordre de prioritats pertinent.

¿Amb quina autoritat científica es pot concórrer i participar als organismes internacionals, on es debaten i defineixen les polítiques sanitàries dels països i es fa front a les emergències que poden sorgir, si un no es metge? ¿Que passa llavors? Doncs que es segueix el que diuen els demès, no es pot debatre ni rebatre les qüestions purament mèdiques i s'acaba fent, fil per randa, tot allò que diu la sacrosanta OMS. Aquest organisme te llums i ombres i -ara per ara i cada cop més- més ombres que llums, donat que es finançada en un cinquanta per cent per les multinacionals farmacèutiques -amb tota la deriva que aquest fet comporta- dels sistemes de salut pública. I així assistim a periòdiques alarmes d'epidèmies «variopintas» que obeeixen a l'estratègia de «teràpia de shock de la por», i quan no ens inunden amb milers de vacunes per la «grip A» que acaben a les escombraries, ho fan amb delirants vestits «astronauta-like» per l'Ebola (l'Ebola, amb les seves especificitats pròpies, s'ha d'afrontar con l'VIH) tot plegat vinga buidar les arques dels Estats amb inutilitats que obeeixen a estratègies molt calculades. I si ja ho tenim difícil els que som metges per escapar-nos el més finament possible d'aquesta creixent dictadura i manipulació de la salut ¿com no hi han de sucumbir els que no ho son?

Pel que fa a la política sanitària interna, malauradament i per les mateixes raons esmentades, anem repetint les errades habituals: Preteses reestructuracions sense pla previ, sense una fonamental i imprescindible participació i consens de tots els agents implicats de l'estament sanitari, estudis i mes estudis (que, en absència dels coneixements pertinents, els donin seguretat) -a preu d'or- i axó sí- per gent de fora, perquè es veu que els andorrans som estúpids i desconeixem el que passa al nostre propi país, «fitxatges estrella» -també a preu d'or- que sembla ser que no aporten cap valor afegit...

Per cert, respecte l'últim i caríssim informe diagnòstic dels experts, tothom es va quedar amb la dada de que aproximadament un vuit-deu per cent de la gent no anava al metge per manca de recursos (si bé es cert que hi ha gent que limita u obvia visites, també s'ha de dir en positiu i en honor a la veritat, que no es deixa d'atendre a ningú que realment ho necessiti). Però ningú va mencionar que, el primer que destacava l'informe, era l'absència de direcció de la medicina del país, cosa que ja denunciava jo a l'article del que faig la referència inicial, l'any 2009 (!).

L'altra qüestió que voldria posar de relleu, es que el model mèdic que es pretén imposar, es el de pensament únic, que no te en compte les diferents sensibilitats mèdiques, com som per exemple els professionals que formem part de la Secció Col·legial de Medicina Complementària (Integrativa) (ratificada per

jointa des del 2008 i que m'honro en coordinar), que som els primers que varem enviar les nostres respectives Carteres de Serveis al ministeri.

Deixant per tant, a tota la nostra cartera de pacients (els integrants de la SCMC portem entre 25 i 35 anys d'exercici al país) exclòs de dret de la lliure elecció del sistema terapèutic que s'adiu al seu estil de vida i que, a més de tenir una provada eficàcia, te també una major eficiència, ja que s'estalvia molts diners a la CASS, tant en despesa farmacèutica, com en proves complementàries, ingressos hospitalaris i inclús alguna intervenció quirúrgica. On la persona es de veritat el centre i s'enfoca a més de curació, sobretot a prevenció, que es l'ideal que voldria la OMS però que no s'aconsegueix amb el model que proposa, que segueix tractant malalties i no malalts.

Si es veu bé i inclús ens n'enorgullem -amb raó- d'una Educació plural ¿perquè no es facilita, per la mateixa regla de tres, una Sanitat Plural? La Salut i l'Educació son dos pilars bàsics d'un país que, per rasons obvies han de ser oberts i evolutius, que no poden dependre d'ideologies polítiques i s'han de por-

Si volem de veritat que la nostra societat evolucioni, hem de començar a superar clixés

tar endavant per un pacte d'Estat. I la gent te dret a triar el que mes li convingui, ben entès que integrats, i més encara, si contribuïm a augmentar l'eficàcia i eficiència del sistema.

Si volem de veritat que la nostra societat evolucioni, hem de començar a superar clixés, el més important dels quals es pensar que sempre es millor el de fora, a Andorra com a tot arreu hi ha de tot, per tant també hi ha molt talent en molt diverses àrees, però bona part es perd o marxa fora per motius com ara: que la gent que vol aportar quelcom d'innovador, sovint es troben persones amb coneixements no apropiats pel càrrec que ostenten i/o sense valor per atrevir-se a impulsar quelcom de diferent. He conegut projectes interessantíssims que ja mai es faran aquí. Per posar un exemple històric: ara fa uns anys es va retre un merescut homenatge al Sr. Bonaventura Adellach a Ordino, però -personalment- em sembla patètic que una persona de la seva vàlua, ha-

gués hagut de sortir «per cames» del país amb el resultat de que de la seva intel·ligència se n'ha beneficiat França no Andorra.

Per si axó fos poc, fa un parell de dies, em vaig trobar a una emprendora del país que em va comentar indignada, que una persona que pretesament havia d'impulsar l'innovació, en una intervenció, nomes feia que repetir que «s'havia d'anar a buscar talent a fora»; i, per tornar al tema sanitari, una situació que vaig presenciar, en unes jornades de tema salut, el representant del ministeri va estar present a les ponències de persones foranes (correctes però gens innovadores) i va ser absent al torn de les persones d'Andorra (autènticament innovadores i que van generar un enriquidor debat a posteriori).

M'hagués agradat poder publicar aquest article la setmana abans d'eleccions però per motius professionals ha estat impossible, l'acabo el mateix dia de les eleccions, no sé qui sortirà escollit per governar Andorra, però als escollits els demano que tinguin cura de la sanitat del país, les meves propostes son: Pacte d'Estat, càrrecs amb els coneixements pertinents, departament d'innovació terapèutica (la qual cosa he demanat sempre que he fet alguna presentació a l'hospital), sanitat plural, equitat en la distribució de recursos sense prioritzar els crònics per sobre dels aguts (que es el que es pot deduir de algunes de les últimes decisions preses pel ministeri) per cadascú es important la seva malaltia i no hi poden haver greuges comparatius per les etiquetes de determinades malalties. Penso que seria bo i necessari, donada la situació actual del sistema, crear una Taula Sanitària que recollís una representació de totes les sensibilitats mèdiques i de la resta d'agents pertanyents al sistema sanitari per redreçar, en la mida del possible el desgavell actual (Virtus Unita Fortior).

¡Bones eleccions per Andorra!
Metgessa
(nota 1: l'article esmentat a l'inici es pot consultar a www.angelscodina.com/articulos)

OFERTA MAQUINÀRIA I ARTICLES EN ESTOC

Aspirador industrial model PL-603 180€ (igi inclòs)

Rotativa equipada model C53 585€ (igi inclòs)

Fregadora bateries model JADE 50 3.500€ (igi inclòs)

Carro Hotel model GREEN921 200€ (igi inclòs)

Garantia d'1 any
Màquina de substitució opcional

Disseny industrial
Servei tècnic pròpi

Recanvis en estoc
Altres opcions en estoc